



REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu

-PROJEKT-
z 23 stycznia 2015 r.

ZARZĄDZENIE

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU

z dnia2015 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kawęczyńskie Brzęki”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Kawęczyńskie Brzęki”, zwanego dalej rezerwatem.

§ 2.1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie fragmentu lasu liściastego z najdalej wysuniętym na wschód na Nizinie Wielkopolskiej stanowiskiem jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) zapewnienie trwałości populacji jarzębu brekinii;
- 2) konieczność zastosowania ochrony czynnej dla zachowania przedmiotu ochrony rezerwatu;
- 3) konieczność ochrony rezerwatu przed gatunkami obcymi;
- 4) monitorowanie stanu przyrody, zwłaszcza stanu populacji jarzębu brekinii oraz gatunków obcych;
- 5) zaangażowanie instytucji i stowarzyszeń naukowych oraz organizacji pozarządowych w działaniach związanych z monitorowaniem rezerwatu i zabiegami ochronnymi;
- 6) promowanie wiedzy o wartościach przyrodniczych rezerwatu i stosowanych metodach ochrony wśród społeczności lokalnej i lokalnych władz.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013 r. poz. 628 i 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850, 1002, 1101 i 1863.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przedstawia załącznik nr 1.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Działania ochronne dla rezerwatu na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji określa załącznik nr 2.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Poznaniu
z dnia

Załącznik Nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących
i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu

		Zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczania
Wewnętrzne	Istniejące	Brak naturalnego odnawiania i spadek liczebności populacji jarzębu brekinii	<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie naturalnego odnowienia jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i>; – Monitorowanie stanu populacji jarzębu brekinii
		Obecność klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> , robinii akacjowej <i>Robinia pseudacacia</i> , dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i> – gatunków obcych rodzimej florze	<ul style="list-style-type: none"> – Usuwanie gatunków obcych rodzimej florze – klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i>, robinii akacjowej <i>Robinia pseudacacia</i>, dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i>; – Monitorowanie stanu populacji klonu jesionolistnego, robinii akacjowej oraz dębu czerwonego i usuwanie ich odnowień
	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	–
Zewnętrzne	Istniejące	Nie zidentyfikowano	–
	Potencjalne	Niekontrolowane powstawanie uszkodzeń drzew rosnących na skraju rezerwatu w związku z prowadzoną gospodarką rolną na polach przyległych do rezerwatu	Usuwanie z obrzeża rezerwatu fragmentów konarów i gałęzi drzew ocieniających sąsiadujące uprawy i powodujących zmniejszanie plonów

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji w rezerwacie

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i>	Umiarkowane odsłanianie młodego pokolenia jarzębu brekinii poprzez wykaszanie lub wrywanie nalotów innych gatunków drzew przygłuszających brekinie na poletkach o promieniu 1 m w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony z pozostawieniem drewna w rezerwacie. Zaleca się odsłanianie drzew rosnących od południowej strony brekinii. Zabieg należy wykonać w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony. Zabieg należy powtórzyć, jeżeli z monitoringu określonego w działaniu nr 4 wyniknie taka potrzeba	Cały obszar rezerwatu
2.	Usuwanie gatunków obcych rodzimej florze	Usunięcie jednego osobnika dębu czerwonego w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony z pozostawieniem drewna w rezerwacie. Zabieg należy powtórzyć, jeżeli z monitoringu określonego w działaniu nr 4 wyniknie taka potrzeba.	Pododdział 172a
		Usunięcie z podszytu dwóch kęp klonu jesionolistnego o powierzchni po 100 m ² w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony z pozostawieniem drewna w rezerwacie. Zabieg należy powtórzyć, jeżeli z monitoringu określonego w działaniu nr 4 wyniknie taka potrzeba	Pododdział 172a, b
		Usunięcie z podszytu i warstwy drzew robinii akacjowej na powierzchni ok. 0,7 ha w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony z pozostawieniem drewna w rezerwacie. Zabieg należy powtórzyć, jeżeli z monitoringu określonego w działaniu nr 4 wyniknie taka potrzeba	Pododdział 172 c
3.	Usuwanie fragmentów konarów i gałęzi drzew z obrzeża rezerwatu	W miarę potrzeb	Pododdziały 171m, l, i, h, 172a, b, c, f, d
4.	Monitoring populacji i siedliska jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i> wraz monitoringiem występowania gatunków obcych rodzimej florze	Obserwacja stanu populacji jarzębu brekinii, z określeniem oświetlenia poszczególnych osobników tego gatunku oraz pierśnicy i stanu zdrowotnego drzew jarzębu brekinii z równoczesnym monitorowaniem występowania gatunków obcych. Działanie to należy wykonywać w czwartym, dziewiątym, czternastym i piętnastym roku obowiązywania planu ochrony	Cały obszar rezerwatu

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia dla rezerwatu przyrody plan ochrony. Plan ochrony sporządza się na okres 20 lat.

Projekt planu ochrony uwzględnia treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz.U. Nr 94, poz. 794). Zawartość sporządzonego planu ochrony jest zgodna z treścią art. 20 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody.

Rezerwat przyrody „Kawęczyńskie Brzęki” utworzono zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 2 lipca 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 81, poz. 427). Obecnie rezerwat funkcjonuje na podstawie zarządzenia Nr 9/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kawęczyńskie Brzęki”.

Informację o przystąpieniu do sporządzania planu ochrony:

- ogłoszono w prasie lokalnej 5 sierpnia 2013 r.,
- umieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu od 12 sierpnia 2013 r. do 3 września 2013 r.,
- zamieszczono na stronie internetowej urzędu 5 sierpnia 2013 r.,
- przesłano do Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Starosty Kolskiego, Wójta Gminy Babiak, jednostek zarządzających lasami, a także organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody, działających na terenie objętym projektem planu ochrony 13 sierpnia 2013 r.

Projekt planu ochrony sporządzono w oparciu o *Dokumentację do planu ochrony rezerwatu przyrody „Kawęczyńskie Brzęki”* opracowaną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu w 2013 r.

W projekcie planu ochrony rezerwatu cel ochrony przyrody sformułowano jak w zarządzeniu Nr 9/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kawęczyńskie Brzęki” jako zachowanie fragmentu lasu liściastego z najdalej wysuniętym na wschód na Nizinie Wielkopolskiej stanowiskiem jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*. Jako przyrodnicze i społeczne uwarunkowania jego realizacji wskazano m.in.: zapewnienie trwałości populacji jarzębu

brekinii, wyznaczenie i zastosowanie najbardziej skutecznych form ochrony czynnej oraz konieczność zabezpieczenia rezerwatu przed gatunkami obcymi.

Zidentyfikowano istniejące zagrożenia wewnętrzne i potencjalne zagrożenia zewnętrzne dla rezerwatu. Określono sposoby eliminacji lub ograniczania ich skutków dla rezerwatu oraz zaplanowano odpowiednie działania ochronne.

Przyjęty zakres działań ochronnych służy eliminacji zagrożeń dla lokalnej populacji i siedliska jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*. Wykaszenie lub wrywanie nalotów innych gatunków roślin drzewiastych wokół nalotów jarzębu brekinii na poletkach o promieniu 1 m poprawi warunki wzrostu młodego pokolenia jarzębu brekinii. Wprowadzony reżim usunięcia gatunków obcych w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony powinien zagwarantować eliminację zagrożenia rozprzestrzeniania się gatunków obcych w rezerwacie. Zabieg należy powtórzyć, jeżeli z monitoringu populacji i siedliska jarzębu brekinii wyniknie taka potrzeba.

Lokalizację działań ochronnych wskazano zgodnie z podziałem powierzchniowym określonym w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Koło na lata 2013–2022.

Mając na uwadze cel ochrony rezerwatu w planie ochrony rezerwatu nie wskazano miejsc prowadzenia działalności rolniczej, wytwórczej i handlowej ani udostępniania rezerwatu dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych oraz amatorskiego połowu ryb i rybactwa.

W planie ochrony rezerwatu nie wskazano miejsc prowadzenia działalności rolniczej, wytwórczej i handlowej, ponieważ tego rodzaju działalność mogłaby zakłócać naturalne odnawianie się jarzębu brekinii.

W planie ochrony rezerwatu nie wprowadzono ustaleń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Babiak, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Babiak i planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, ponieważ nie zidentyfikowano zagrożeń zewnętrznych, które mogłyby wynikać z ich realizacji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zapewnił udział społeczeństwa w opracowywaniu projektu planu ochrony w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.). Informację o przystąpieniu do opracowywania projektu planu ochrony podano do publicznej wiadomości poprzez:

- udostępnienie projektu zarządzenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od do,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim w dniu

W wyniku procedury z udziałem społeczeństwa wniesiono uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione, zawarto w tabeli nr 1.

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa w opracowywaniu projektu planu ochrony dla rezerwatu

Lp.	Wniosek/uwaga Podmiot zgłaszający, data zgłoszenia	Sposób wzięcia pod uwagę oraz zakres uwzględnienia
1.		
2.		
3.		

Projekt planu ochrony został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Gminy Babiak na posiedzeniu w dniu oraz Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Poznaniu działającą przy Regionalnym Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu uchwałą nr, oraz uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim pismem z dnia